

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوار ارندہ

مجل ادارہ :

مستطابق

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جدیدہ مع المنوبہ قبول اور انور

درج ابدہ میں آثار اعادہ اور انور

دینہ، فلسفہ، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و بالخاصہ کرب سیاسی و کرب اجتماعی و مدنی احوال و مشورہ اسلامیدہ بحث ایدر و لفظہ بر نشر انور۔

آبونہ بدلی

سنہ لکی

ممالک عثمانیہ ایچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیہ	۶۰۰	۳۰۰	روبلہ
سائر ممالک اجنبیہ	۱۷	۹	فرانق

صاحب و مؤسسری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پارہ در

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضلہ آلنیر

بر ایکی دقیقه اون درجه حرارتی بر اقیسه کز مایع ایچنده جرثومه لر
(بلورلر) کورونمکه باشلار .
انقره لی :
علی رضا (دها وار)

عالم اسلام

ارمنچی قونفره رانس :

احوال عالم اسلام حقنده

شهرزاده قلوبنده

عبدالرشید ابراهیم وموسی کاظم افندی لر طرفندن

۲ نیسان ، ۳۲۶ : جمعه کیجه سی

اولا استاد محترم موسی کاظم افندی حضرتلری طرفندن ، اوراده طوبیلاغش
علما وطلبه کرام افندی لر ، شو قیسه نطق ایله عبدالرشید افندی حضرتلری
تقدیم اولندی :

افندی لر ، مجاهد شهر عبدالرشید ابراهیم افندی بی سزه تقدیم ایدیورم .
بوزات ، عالم اسلام ک فدا کاری در ، « العلماء ورثة الانبیاء » حدیث شریفی
سرینه مظهر در . بتون مسلمانلری دوشدکلری خاک مذاندن قورتارمق مقصدیله
هندستان ، ژاپونیا ، چین وسائر ممالک اسلامیه ده سیاحت ایدرک شیمدی ده
ینه او نیتله مقر خلافت کیشلدر . آرزومان سوکرا ینه اورایه ، ژاپونیا یه
کیده چکدر . مقصدی مسلمانلری او یاندیرمق ، اتحاد واتفاق ایتدیرمک ، دین
جلیلمزک علوتتی اقصای شرقده کی اهالی یه ییلدیرمک ، دین مبینمزی اطراف
عالمه نشر ایتمک در . شیمدی سزه بو خصوصده کی مساعیسه دایر بر مقدار
ایضاحات اعطا بیوره چکلدر . [تشکر ایدرز]

— السلام علیکم !

— وعلیکم السلام ...

بو یله بر جمع علما اولان مقامده نهم کی بر عاجزک جسارت ایدرک سوز
سویلیکه حق یوقدر . فقط بوکون ضرورت احواله کتیرمشدرکه انبیا اسلام
اوغورنده بر عاجز بیله کنیدیسی اورتیه آتوق فریاده مجبور اولور .
بونک ایچون عفو کزه مغروراً بر قاچ سوز سویلیکه جسارت ایدیورم ، قصورم
اولورسه هفوکزی رجا ایدرم .

معلوم احسانکز ، انسان نه قدر بیاسه ینه قصور دن هیچ بروقتده خالی
اولماز . خصوصاً شوراسنی تکرار ایده جکم که انسان چوق سویلیتجه خطاده
چوق اولور . فقط بوکی خطالر ، نیت خالصه یه بناء ، خطا صایلماز .
الحمد لله . . بن دائماً جناب حقه شکر ایدرم که توفیقات ربانیه سیله بو یله
بیوک بروظیفه نیک ایفاسته نی موفق ایلدی . بوکا یوز بیگ لسان ایله تشکر
ایتسه یه آذر . زیرا ، معلوم عالیکنز ، قاچ یوز سنه لر کچدیکی حالده
بزم علمای اسلام ایچریسنده کیمسه خارجه کی اخوان دینی دوشونورک
بر وظیفه دینی یی ایفا مقصدیله اورتیه چیقاماشدر .

بو ، تأسف اولنور بر حال در . زیرا قرآن کریمه (سیروا فی الارض
فانظروا ...) قاچ کره لر تکرار اولونمشدر . بو یله او امر الهیه ایله ذمتمزه
توب ایدن بر وظیفه مقدسه دن غفلت ایتدی کمزی دوشوندم ، پک متأثر
اولدم ، بنده بو خطاب جلیله معروض اولدیغمدن وجدانم نی دور عالم
سیاحتنه سوق ایتدی ، عموم اهل اسلامه عائد بر وظیفه یی الله بکا نصیب
قیلدیسه نه بیوک نعمت ! دیه چانطه می آلهرق یوله چیقدم .

نتیجه سی اوله رق بر فرط تغدی و بر تکثر هجرات حصوله کلپور .
بو هجرات او یله بر نظام اوزره توضع ایدیورلر که بو ، یانکز قواء
حکمی کیه یوی ایله ایضاح ایدیله مز . بناء علیه تغییرات و جریحاتی تعمیر
خصوصنده بلورات ایله ذوی الحیات اره سنده هیچ بر مشابته و اشتراک
یوقدر . مادیون اخیریه کوره بعض اجسام غیر عضویه ، ذوی الحیات
کی بر تناسل و تکثره مالکدر .

(M. Les. Errera) [فلسفه نباتیه] عنوانی کتابنده طرز تجلر
ایله حیوانات و نباتاتده کوریلن طرز تناسل اره سننده بر قرابت
کورمش و بونی پک شعشعلی بر صورتده بسط و بیان ایلشدر .

بوکون محققدر که ذوی الحیات ، کندینه مشابته و آندن اول
موجود بر ذی حیاتدن تولد ایدر . موسیو داستر ، بعض بلوراتده
کندندن اولکی بر شخصدن تولد ایدیور بناء علیه بر بلور متقدمک
خالق کی مطالعه اولنه بیلور دیور . بوبلوراتده ذوی الحیاتک بذاته
تناسلنه دخی میقر و بلرک تکثیر و تبذیرینه مشابته علام مشاهده ایدیور .

محلول مشبوع و محلول فوق المشبوع نه دیمک اولدیغنی بیلر . اون
بش درجه حرارتده بر لیتره ماء مقطره بر کیلو غرام کبریتیت سود
(۳۶۰) قویه لم ، و جالف الایه لم . بو طوزک بر مقصداری (۳۶۰
غرامی) مایمک ایچنده . غائب اولور . متباقیسی قابک دینده قالیر ،
ایشته بو یله بر محلوله مشبوع دینیر ، زیرا اون بش درجه حرارتده
بر لیتره صو اوچیوز التمش غرام کبریتیت سود حل ایدر . اگر ،
چالقالامغه دوام ایتدی کمز حالده مایمک درجه حرارتی اوتوز درت
درجه یه قدر چیقاریرسه ق قابک دیننده کی ملحکده حل اولدیغنی
کوریرز (۳۴) درجه ده بر لیتره ماء مقطر ۴۱۲۲ غرام بلوره کبریتیت
سود حل ایده بیلور .) بو صوک محلولی اون بش درجه حرارتی حائر
بر محله قویاجق اولورسه ق صوغومغه باشلایه رق بلور شکنده ملح
منحلک بر قسمنی ترک ایدر و تمام اون بش درجه یه کلدیکنده محلولده
اوچیوز التمش غرامدن فضله ملح قاله ماز متباقیسی قابک دیننده تکرار
توضع ایدر . بوندن اکلاشیله بیلور که تبرد تبلری ایجاب ایتدیرر .
محلوله فوق المشبوع دینور . فوق المشبوع محلول نامتناهی صورتده
مایع حالنده قاله بیلر . فقط بو محلوله کبریتیت سود بلورندن بر پارچه
قونیله جق اولورسه در حال تبلر باشلایه رق بو ایلك نوه نك اطرافنه
سرعتله انتشار ایدر . و ملحک فضله سی تماماً ترسب ایدنجه یه قدر
دوام ایدر . و بو حادثه انتشار حرارتله ترافق ایلر . بعض حالاتده
محلول فوق مشبوعک دروننده کنیدیکندن بر طقم کوچک بلورلر
کوریلور . و بونلر عادتاً خارجدن قونلش کی تصلب و تبلرک نقطه
عزیمتی اولور فوق ذوبان دخی فوق مشبوعه بکزر بر کیفیتدر .
فی الحقیقه بتولده کوریلن (سالیسلان دوناقول) علام فوق ذوبان ،
علام فوق مشبوع کیدر : بتولی یوز درجه ده اریتمکز و بر قبالی
انبوب ایچنده اوتوز درجه لک بر فرونده محافظه ایدیکنز بتول بوراده
مایع حالتی الی الابد محافظه ایدر . بالعکس درجه حرارتی تنزیل ایدرک

اولفسنزین مملکتی اداره ایده بیلدیلر. بوده او اوتوزسنه حاضرناک نتیجه سی در. طبیعی بو حال چوق دوام ایده مدی. آرادن چوق کچمدی، استبداد تکرار کلدی. اوچ کون سوکرا قوه عسکریه ایله اداره بی آلدیلر.

فقط بویله وقوعات قزاندن باشقه یرده اولدی. باشقه ولایتلر اداره بی حکومت لندن آله مدیلر. روسیه ده تصدیق ایتدی که بو، مسلمانلرک غیرتیه اولدی. درتیوز سنه لک مظلوم بر ملت، اوتوز سنه بر انباهده بو قدر جق بر ایش کوره بیلدی. فقط سوکرا استبداد کلدی، بوکون اسکیندن فنا بر حاله دوچار اولدی. معافیله چوق سورمیه جک، ان شاء الله یقین زمانده روسیه مسلمانلری روسلرله برابر کندی حقوقلری استردادده موفق اوله جقلرینه قطعاً امینز.

بونی ده عرض ایتکدن مقصدم بو مجلس علما مجلسی کورولور. روسیه مسلمانلریک انباهنه خدمت ایدنلر علما ایدی. نیم فکرمه کوره نروده اولورسه اولسون اسلامه خدمت ایده جک طائفه علما طائفه سی در. چونکه مسلمانلری بو حال منلته کتیرن علما اولدینی کی بو حالدن قورتاره جق ده ینه علمادر. خصوصاً شریعت غرا موجبنه علمائز اصرا بالمعروف، نبی عن المکر ایله مکلفدر. مساجده، مدارسده وعظ ونصیحت ایله اهلینک اخلاقی انواع دناشدن تطهیر ایدرک تربیه ایدرلرسه، علما طرفندن اهالی بویله اخلاق اسلامییه موافق صورتده تربیه اولورسه بزم یقین زمانده بو ظلمتدن قورتوله جغزه شبهه بو قدر.

بو، علمانک وظیفه سی اولدینی کیمسه انکار ایدنه من. علما بونی درعهده ایتدیکه عندالله وعندالناس مشول قاله جقلردر. بونک ایچون برادرانه سز قارداشلردن استرحام طریقله رجا ایدرم که بز علما مسلکده اولنلر کوزمنی آجوب منته اوک آتیق اولمی بز. ملت ترقی ایتدیکه حکومت ترقی ایتمز.

بو کون روسیه حکومتی هیچ بر شیئته محتاج دکلدن. اوراده هرشی وار. مکاتب وار، معارف وار، هم اوله جسم مکتبلرکه پارسدهده اولسه اولسه بو قدر اولور. هیچ برشی اکسیک دکلدن. روسیه ده امور معارف هر جهته اورویا دولتلرندن اشاغی دکلدن. بویله ایکن حکومتک استقبالی او قدر قرا کلن درکه کوندن کونه انقراضه سوروکلنیور. بونک ده سببی ملته حسیات ملیه اولمامسی در. او جسم، او سوسلی مکتبلرده تحصیل ایدنلر حسیات ملیه دن محروم اولدقلری ایچون هیچ برشی یابه میورلر یابه میه جقلردر. اوفاجق ژاپونلره قارشی مغلوب و ذلیل اولملری حسیات ملیه نیک یوقلغندن ایلری کلشدن. یوقسه پاره نیک بولونمامسندن دکل. اگر روسلرده اخلاق ملیه اولایدی، او ذلتی اختیار ایتزلردی. بو حال ایله بوکون انقراضه طوغرو او قدر سرعتله کیدیورلرکه... کوزلری قیامت، کوره میورلر. بتون مملکت جهالت ایچنده قالمش. بیک خانه لی، ایکی بیک خانه لی کویله کیدرسکده او قور یازار کیمسه بولونماز.

بوندن اون ایکی سنه مقدم عملی بر حساب یاپلدی. او وقت حکومت صافدرونلق ایتدی: هرکس کندی ایله امضا ایده جک، دیدی. اونک اوزرینه هر شی میدانه چیقدی. کورولدی که کیمسه یازی بیلمه یور. مسلمانلر روسلر ایچون روس حرفاتیه امضا ایتدیلر. الحمدلله، مسلمانلرده اوقویوب یازانلر یوزده آتمش در. بعض ولایتلرده ایسه اوقویوب یازمق بیلمین هیچ بر مسلمان یوقدر. وارث که، یرمه، اورنبورغ ولایتلرنده کی مسلمانلرک کافه سی اوقور یازار. ترقی ایتش مسلمانلر بونلردر. دوما آتخابنده اوفاده ۱۲ مبعوث آتخاب اولونمق ایجاب ایتدیکی حالده روسلر اوقومق بیلمدکلرندن آتخاب نه در بیلمدیلر. مسلمانلر تامیله آتخابی آ کلادیلر. بتون ولایتندن اون ایکی مبعوث آتخاب اولونمق لازم ایدی، اون ایکیسی ده مسلمان اولدی.

بونک اوزرینه سائر روسیه ولایتلری غلیانه کلدی: نه دیمک، روسلر چوق اولدینی حالده اون ایکی مبعوثک کافه سی مسلمان اولسون؟ سوکرا مسلمانلر حسن رضالری ایله روسلردن اوچ کیشی به یر ویردیلر. بو صورتله آتخابه ختام ویریلدی. یعنی بورادهده مسلمانلرک دهامترقی اولدینی کورولدی. بونک ایچون روسیه برنجی دومانی قیادتی.

اوروپالیرلر دنیانک بر طرفندن اوبر طرفنه کزولر، کیتدیک بر اراقزلر. فقط اولنر یا حکومت، یا خودده بیوک بر جمعیتک معاونتیه کزولر. کلینتی پاره لر صرف ایدرلر. پاره بولندجه هیچ بر وقت کزیلر. لکن شریعت غرای مطهره نیک حکمیات معنویه سندن درکه مسلمانلرک - نه قدر فقیر، نه قدر جاهل اولورسه اولسون - عمومیتله بر برینه قارشی بیوک بر محبت معنویه لری وارد. او محبت معنویه نرویه کیتسه بر مسلمان آج اراقاز. بر مسلمان اسلام مملکتته کیتدیکی زمان خصوصاً اوصاف اسلامییه ایله متصف اولورسه هیچ بر وقت ذلیل اولماز، بلکه معزلاً، مکرماً بر پاره سز سیاحت ایده بیلر.

ایشته بویله مقدس بر وظیفه نیک ایفاسنی الله بکا نصیب ایتدیکندن، بویله بتون عالم اسلامه عائد بر وظیفه بی ایفا ایده جک کیمسه لر مقام خلافتدن چیقمق لازم ایکن الله بی تا سربیدان چیقارمق بو وظیفه بی بکا تودیع ایلدیکندن، نه قدر افتخار و تشکر ایتسه ینه آزدن. انشای سیاحتده اجرا ایتش اولدیم تدقیقات اکثریتله مسلمانلرک احواله دائردن. اوتوز سنه در بو اوغورده سیاحت ایتکده می. حتی اورویا بهده، اوستریا و المانیایهده کیتشم در. اولریده کوردم. فقط اولنلرده اولان پارلاق شیلر بی هیچ متعجب ایتشمدر. بن اولنلرده هیچ بر وقت حقیق بر حسن کوردم. اما اسلاملرده هر نه قدر ظاهر حال منلته کی کورولسهده، روحی و معنوی برعاویت وار که دائماً نظر دتمه چارپاردی. بونک ایچون بن هر نه وقت هر نرویه کیتدیمسه دائماً احوال اسلام ایله اشتغال ایتشم در.

روسیه نیک ایچرو سنده کیتدیکم بر شهر، یا خود کوی پک نادر بولور. روسیه مسلمانلری ایچنده اوتوز سنه در چالیشیورم، اولنلرک اخوت دینه لرینی تا کیدوتقویه ایتک، هبسی بر آرمیه طویلامق اوزره قابل اوله بیلن هر درلو تدبیرلره مراجعت ایتدم. بو خصوصده بن یالکز دکلدن. کونک علمادن، کونک تجساردن بعض احواله برابر چالیشدق. اولنلرک بعضاری حالاده موجوددر. اوتوز سنه نیک اجتهادک، چالیشمه نیک، مجاهده نیک نرویه سنی کورمک دکل، کوردک. روسیه مسلمانلری شرقاً و غرباً روسلره نسبتله چوق ترقی ایتشلردن. بوکون روسلر روسیه ده مسلمانلره محتاجدر. مسلمانلر محکوم اولدینی حالده ینه موقع تجاریلری ده ا بیکدر. یالکز برشی، چکیلز بر درد وارسه اوده روسیه حکومتک تسلطی در. فقط بو بزم قصورمزدن دکل. الله امتحان ایچون بزی بر بلای ازارته مصاب ایتش. اوزرمنه اولابی چوکدیرمیش. سوکرا علما او یومش. بو غیر یوک قات قات اوزرمنه یوکلنمش. عاقبت تحمل خارجه چیقجه روسیه مسلمانلری بکدن کوزلری آچیدیلر. اطرافه باقدیلر، عالم بیوک بر سرعتله ترقی و تکامل یولنده قطع مسافات ایدیور. اونک اوزرینه - یکریمی سنه مقدم - اورادن چوققلر طویلاهرق بورایه کتیردم. دارالشفقه، دارالتدریسه یرلشدیردم. دارالتدریس اوزمان هنوز یکی آچیلشدی. تاسربیدان کتیردیکم التی چوقنی ایلك شا کرد اوله رق اورایه بن کورتوردم. بویله لکله مملکتتمزی ایقظه، مسلمانلری خواب غفلتدن قالدیرمه چالشدیغمن زمان علمی، معارفی بورادن آلفه چالیشدق. هر سنه بر چوق طلبه استانبوله کلککه باشلادی. اولنر اوقودیلر، مملکتلرینه عودت ایدرک معلم اولدیلر، تعلیم و تدریسه باشلادیلر. بو صورتله بتون روسیه داخلنده بر انباه حاصل اولدی. بونک نتیجه سی اوله رق روسیه ده سوک حرکت اولدینی زمان بتون مسلمانلر قافله حریتک اوکنده بولوندیلر. (مسلمانلر اتفاتی) نامیله بر جمعیت تشکیلنه موفق اولدیلر. و موقع تطبیقه ده قویدیلر. هر نروده بر موفقیت کورولدیسه ایلك غیرت مسلمانلردن اولدی.

حتی قزان شهرنده... قزانی اسکی بر شهردر. بر وقتلر مسلمان خانلی ایش. اما شیمدی روسلر النده بر ولایت در. بوراده اولان مسلمانلرک عددی روسلره نسبتله عشردرجه سنده در. معافیله حرکت زماننده مسلمانلرک غیرتیه قزانده... امور اداره حکومت لندن ملت الله کچمشدر.

والیلری، پولیسلری صیقشدیرمق کاملاً اداره بی ملت الله آلدیلر. اوچ کون اوچ کیجه حکمدارلق ایتدیلر. بو مدت طرفنده هیچ بر وقوعات

ایکنجی انتخابده مسلمان صوقوله ما-ون دبه او قدر چالیدیلرکه حیرت . معافیله مسلمانلر غایت مدبرانه، متحد و عزمکارانه حرکت ایدرک چالیدیلر . برنجی دوماده ۲۲ مسلمان مبعوث اولدینی حالده ایکنجی دوماده ۳۹ مبعوث انتخابنه موفق اولدیلر .

بونلر هپ غیرت نمره سی در . یوقسه روسلره نسبتله بز ذمه بز . روسلر ۱۵۰ میلیوندر . مسلمانلر ایسه اولسه اولسه ۲۵ ، ۲۶ میلیون . اونرده ، بونلر ده ؟ .

سوکره روسیه ایکنجی دومایی ده ینه طاغندی . اوچنجی دوما ایچون آبرجه برقاون یاپدی که مسلمانلر صوقولغه چاره بوله مدی . آنجی ۹ مبعوث انتخاب ایده بیلرک . ایشته شیمدیکی حیرت ! بویله بحر حیرت در .

بو استبداد دوام ایده میه جک ، بیوک بر مجلس مبعوثان آچیه جق در . شیمدی استبداد بتون حکمنی اجرا ایدیور . یالکز ایکی بوز بیکی متجاوز سوکونلر وار . بونلرک ایچنده ایکی بیک قدرده مسلمان وار .

بونلری سولیکدن مقصدم بز محکوم بر ملت اولدیغمن حالده علمانک سی وغیرتی نمره سیله ایسی او قدره کثیردک که قوجا روسیه ایله مبارزه یه چیقہ بیلرک .

حال بوکه بوراسی الحمد لله مقام خلافت در . بتون جهان گوزینی بورایه دیکمش . بتون جهان اسلام نفعه عرفانی سزدن بکلرور . بویله بر مقامکزی تقدیس ایدرک کمال اجتهاد وغیرتله چالیدیشه کنز ، کویلره کیدیلدیکی زمان اشتغالانکزی بوسبتون جره حصر ایتمیرک بعضاده رفیع ایله اوغراشیشه کن آرزمانده بو خلق او یانیر ، مقام جلیل خلافتک شرفی ده اونستنده آرتار . وبتون جهان اسلامیت ده انتباه وحرکتله کلیر . شونی این بیلکیزکه عالم اسلامک او یانسی بورایه باغلی در . بوراده کی علما ، بوراده کی مسلمانلر انتباه ایدرسه بتون عالم اسلامک او یانسی شیهه سزدر .

اونک ایچون بوراده کی علمانک وظیفه سی پک بیوکدر . خصوصاً اسلاملر غایت مستعددر . شیمدی یه قدر مواظ دیکله دیکله قوه فکریه لری هر شیهه حاضردر . بناء علیه انتباه روسیه ده اوتوز سنه ده اولدیسه ، عثمانلی اولنکه سنه ده اوچ سنه ده اولور . یالکز تالما چالیدیشلی . اگر علما بو خصوصه اهل و تسامح ایدرسه دنیا و آخرت مسئول اوله جقلری شیهه سزدر .

بن هر برده ملتیزک احوالنه دقت ایتمدم . وبونلر ایچوروسننده دقتی نهایت درجه جلب ایدن ژاپونیان تکرار معلومات ویره جکم . زیرا اورادن بیوک امیدم وار . امید ایدرم که اورادن طلوع ایده جک کونش بتون عالمی تنویر ایده جکدر . چونکه بونلر غایت ترقی ایتش وکوندن کونده ایتمکده . سی واجتهاددن بردقیقه کری طورمایورلر . بزه اولان معنوی مربوطیت نامهلری ده شایان حیرت بردرجه ده در .

بونلرده کی اخلاق حسنه اسلامه او قدر یاقین ، او قدر مناسب در که کاشکی بز مسلمانلر اونلر کی اولایدق . هیچ بروقت ظلمه یی الله بزه مساط ایتردی . معلوم ، بونلرک مساط اواسی بزم قصور سزدن در . (ان الله لایغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم) بز مستحق اولدق که الله بونلری بزه مساط ایتردی . حضرت پیغمبر افندم زده اوله استعاده بیورمشدر : (اللهم لا تسلط علینا من لایخافک ولا یرحنا) او الله بونلر قورقاز ظلمه بزه مساط اولشلر . هر برده ، هر مملکتنده وطنیزی خارجاً ، داخللاً اشغال ایتمکده درلر . بوکون بونی بیامین بر جوجق بیله یوقدر . بوندن سوکرده انتباه ایتمزسه ک بزم ایچون موت احمدن باشقه برشی قالمور .

ژاپونلر وطنلرینی خارجک تسلطندن قورتارمتی ایچون وقتیلر اوچیبوز حکومت ایکن بوکون هپسی برلشهرک برحکومت تشکیل ایتشلر . بونلرکده اک بیوکلری قرق سنه مقدم (طوقوغاوا) نامنده کی برحاکم ایتش . هر نه قدرده مقدس طانیدنلری ایبراطورلق میقادوده اولسه ده کندی بونلر نه محاربه ایده میقادویه ایبراطورلری ویرن (طوقوغاوا) نامنده کی ذات ایتش . حالا بر حیات در . کندیسيله کوروشدم ، بر جوجق مذاکرته ده بولوندق . ۶۵ ، ۷۰ یاشنده بر آدم . او قدر چالیدیشمش که بتون مملکتیله محاربه ایتش ، هپسنه غالب کلش . مملکتی ایچون مملکتیله محاربه ایتش . اک نهایت بو میقادو ایله ده

محاربه ایتش . کمال متانتله غالب اولمش . میقادو اوزمان اون التی یاشنده بر ایبراطور ایتش . فقط (کیوتو) شهرنده او طور بیورمش . (طوقوغاوا) ده توکوده حکمران اولیورمش . غالب اولدقدن سوکره میقادونک یانسه کیدر ، کمال خلوص قلب ایله دیرکه :

— بن سنده اولان متانتی ، سنده اولان قوت واستعدادی کوردم . . هر نه قدر بن غالب اولدمسه ده ، بومملکتک اداره سی سنک الذین اینی کله جکنه کسب قناعت ایلدم . بناء علیه بن بتون مملکتی سکا تسلیم ایده جکم . یالکز بر شرط وار : بوشهرک مقر سلطنت اولسی مناسب دکلدر ، بزم شهرمه کل ، تکمیل سلطنتی سکا ترک ایده جکم . .

میقادوی آلیر ، توکویه کتیر ، سرائیک ایچنده نه قدر مجوهرات وارسه کانه سنی میقادویه ترک ایدر . کندیسلی چکلیر ، شهرک خارجنده بوکون کوچک بر اوده او طور بیور . بزم مواظ کتابلرنده بر ابراهیم ادیم وار . اوده اولمشدریا ، فقط بز اونی حکایه قیلندن عد ایدرز . بو ایسه شیمدی موجوددر . ایسته بن کیدوب کوریه یلیر . اوغلی ایکنجی (طوقوغاوا) او مملکتده اعیان مجلسک رئیس در . کندیلری ابا عن جد ازکادن در . باق خلوص قلبه . اگر بزم ده بر برمنه قارشی محبتمز اودرجه یه کلسه یوزکره زیاده ترقی ایده جکمز شیهه سزدر .

سوکره (طوقوغاوا) نک بو حرکتی کورند بتون دره بکلری میقادویه امانتلی تمام ایدرلر ، دیرلرکه : بوکوندن اعتباراً بز برر خادمکنه . ایشته اوچبوز دره یکی هپسی امارتلرندن واز کچهرک برکناره چکامشدر ، امور اداره یی میقادویه تسلیم ایتشلر در .

بونلرک ایچوروسننده بوز اوتوز آدم موجوددر . یکریمی ، اوتوزیله ملاقات ایتمدم . کافه سی مملکتک بوکونکی حاله ممنوندرلر . بونلرک خلوص قلبی ده شایان حیرت بردرجه یه کلش . الله بونلره اوله بر حال ویرمش که قلبلرینی بر آرایه جمع ایتش .

ایشته بونلر بویله بر ملت . ان شاء الله توحید ربانی ایله مشرف اولورلر . اولدرده اسلامیت ترقی یه باشلانجه بزده قارداش اوله رق ، اللرضی اچهرق میدانه چیقلم .

بونک ایچون شیمدیدن بتون وجود صرله چالشمق ، صرف غیرت ایلک لازم . بوده فدا کارقله اولور . حالبوکه ذره قدر بزده فدائیلک یوق . بتون آمانز معاش اوزرنده قالمشدر . امان معاش کینه سونده نه اولورسه اولسون ، ایسترسه آخرت ده کتسون . . ایشته بز بونی دوشونعلی بز : دیانتمز اوغورنده التیوز غروش فدا ایده مزسه ک حالز نه اولور ؟

بوکون مشهور جهان بر آدم ، « طوغو » . . . بوادمک حکومتدن اله جنی سنوی معاش اوچبوز لیرادر . بونکده یوز یکریمی لیراسنی صرف ایدر ، یوزسکسانی دولته اعاده ایدر . بوتام بزم خلفا زماننده اولان اوصافدن دکلی ؟ اقصای شرق قوماندانی مارشال او یاما ملت ملت روحی ایله تربیه ایده جکم دبه مکتب مدیرلکی ایدیور . بز ایسه ملتیزی فرانسز ، یا خودانکلیز و حیلله تربیه ایده دبه قاوغا ایدیور . حرب زماننده ینه قومانداندر . هر هفته باشی مکتبه کلیر ، راهفته نهایت قدر مکتبه قایلر ، کچه کوندوز جوقلرک تربیه سیله اوغراشیر . بن جوجق دفعه لر تصادف ایتمدم ، جوجقلره برابر یی . ایشته ژاپونلر ملت ایچون کندیلرینی بویله فدا ایتشلر . معاشی ده بشیوز لیرا قدر در . نهایت ایکیوزینی صرف ایدر ، قالان اوچبوزینی ده هپ مکتبه صرف ایدر . اونده کی اداره سی ده پک ساده .

بن جناب حقه حمد ایدرم ، بوراده بویله بر ذات کوردم ، که هیچ برزمان خاطرمدن چیقما یه جق در ، خوجه افندی [موسی کاظم افندی] سایه سنده استانبولده برناظرک اوینه کیتدم ؛ طریق اولدرده کی خارق العاده لکی کوردم . ساده لک ، صمیمیت . . . او یامالر ، طوغولرده کینک عینی . الحمد لله مقام خلافتده بویله برناظری کوردم ، دبه قلم صوک درجه منشرح اولدی . خوجه یه سوبله مدم ، فقط قلم افتخار وانشریح ایله طولمشدی . حالبوکه بزم اسکی ناظرلرک اژدرله محاط قاپولرینه کیم اوغرایه بیلیردی ؟ ان شاء الله بوندن سوکره بزده ده بویله ملت فدائیلری چوغالیر .

قوره بی ، مانچوزی بی استیلا ایتدیله اوئلده کافی کلیه جک . سبرایی ده المق ایسته یورلر .

البت بو کیدیشه ، بواجتهادله اونلرک هرارزولرینه موفق اوله جقلری ، پک زیاده ترقی و توسع ایده جکلری شبهه سزدور . اگر اونلر دینت اسلامیه ایله ترقی ایدرلرسه بوزم ایچون نورعلی نور . او وقت بتون اوروپا تتره یه جک ، عرق اصفر روئیالری کوزلرینک اوکنه کله جک . الله بزم ده بصیرت کوزلرمنی اچهرق بوراده شو مقام جلیل خلافتی ترقی ایتدیررک اونلرک او یله مترقی برزمانلرنده بزده ترقی ایدر ، اونلر آرقداش اوله بیلیر برحاله کله بیلیرسه ک اجانب ایچون مملکتلرمنده دیکیش طوتدیره جق بر بولونمایه جق . ایکوز سنه دنبری چکدیکمز قهرلرک آجیسی چیقاره جقز .

بونک ایچون شیمدی کیجه بی کوندوزه قانه رق چالیشملی . بوراده اوک آیان اولق علمانک وظیفه سی در . نه قدر شایان اسف حال در ، استانبولده هرهانکی سوقاغه کیرسه ک ایکی طرفی قهوه طولو . قهوه لرده باشدن باشه طولو . بو قدر عطالت بزى نره یه سوروکلر ، هیج دوشونمز می بز ؟ بونلر نه شرعه ، نه عقله یاقیشیر . خصوصاً او اسقانییل کاغدلری علمانک اللرینه یاقیشیر شی می ؟ اونک ایچون علما آرتق وقاروحیثینتی بیاملی ، اونی محافظه یه چالیشملی . ایچلرنده کی اوقیبل آدملره بویقوناز یاملی . مدرسه لره آلاملی ، خوجه لر درسره قبول ایتمه می . « آرتق بورزالتی چکمه جکز » دیملی .

عفو ایدر سکز ، مسلمانلرک بو کونکی حالندن پک زیاده متأثر اولدیغمدن ، قاب صوک درجه ده صیرلادیغندن ، بونلری سویلیورم .

ژاپونلرده هیج بر وقت معطل آدم کورولمز . بوش آدم هیج یوقدر . شاید اولورسه حکومت مجبور ایدر ، برایش بولور . ژاپونلر اوقدر ترقی ایتمش که قومشونک بیله بوش طورمنه راضی اولمازلر . برایش کتیرولر ، هایدی برابر چالیشه لم ، دیرلر .

بز ال اله ویررسه ک ان شاءه اولرکی چالیشیرز ، خصوصیه علمامنا رهبر اولورسه استقبالمز غایت پارلاقدر ...

[آلفیدلره مستغرق اوله رق بو قدرله اکتفایی رجا ایتدیله . بونک او زینه موسی کاظم افندی حضرتلری ده نطق آقینی ایراد بیوردیلر :]

آرقداشمز عبدالرشید افندی بزه سویلیه جک سوز بر اقاددی . نه لازمه سویلیدی . بن ینه اوسوزلری خلاصه ایده جکم .

همز بیلیرز که بوندن ۱۳۰۰ کسور سنه اول ظهور ایدن نور اسلام بتون عالمی تنور ایتدی . بو نور سایه سنده الهی ، آلمش سنه ظرفنده یوز میلیونه یاقین انسان دین اسلامه داخل اولمش وانسان کامل صفتی حائز بولونشیدی . بوده مجرد دین اسلامک انسانلره تعام ایتدیکی حسن اخلاق سایه سنده ایدی .

بیلیرسکز که اخلاق اس الاساسی : عدالت ، استقامت ، شجاعت ، مخلوقات الهیه به مرحمت در . اسلام بواساسلری افکاره اوله یرلشدیردی که اوزمانلرده بهائمدن فرقی اولمایان انسانلر نور نبوت سایه سنده بو اخلاق عالیله تخلق ایدرک بتون عالمه رهبر اولدیله .

بوندن اول کز زیاده وحشت عربستانده حکمفرما ایدی . اوراده وحشت اوقدر ایلری کتمشیدی که قیز چوق طوغارسه دیری دیری کومرلردی . قیزی اولسی کویا او آدم ایچون برذلت ایتمش ، برقصور ایش ؛ ناموسنی اخلال ایدرمنش . چونکه اونلر دائماً بربریله غزوه ایدرلردی . او غزوه لر آردی آره سی کسلیمکمزین دوام ایدر . سوکر ابری دیکرینی مغلوب ایدنجه اولادینی یاغما ایدر . قیز اولورسه استفراش ایدر . آرتق نه یاپارسه یاپار . بو حال پدرلره غایت آغیر ، غایت کران کلیر :

— نصل اولسه برقبیله کلوب آله جق ، عرضنی یامال ایده جک . ایسی می دیری دیری کندم هزاره کومه می .. (خیر الحن القبر) ...

دیر ، پیچاره معصوملری محو ایدرلردی . (واذا الموءده سئلت ، بای ذنب قتلت) آیت جلیله سی بونک حقنده نازل اولمشدر . دیمک وحشت صوک درجه یه کلشدی .

ژاپونلر ایشلرینی فوق العاده ساده لشدیرمشلر : کویله کیدرسه کز یالکز بر بیوک خانه بولورسکز ، که اوده مکتب در . ساثرلری هپ اوق اوق خانه لر . بوزنکین اوی ، بوفقیر اوی دیه تفریق اولونه باز . هپسی بر بویده ، هپسی بر زنکده ، نه قدر زنکین اولسه اوله جنی ایکی ، نهایت اوچ اوطه . اما مکتبلری غایت بیوک ؛ ایکی قاتلی ، اوچ قاتلی ...

اولا بتون وجودلرینی ، بتون وارلرینی ، نفقه لرینک زیاده سی ، ملت ایچون صرف ایتمکده لر . یوقسه اجنبی بانقه لرینه اشیره غه غیرت ایتولر . ایسته بویله بر ملت البته ترقی ایده جکدر .

بونلری بو حاله کتیرن کیم در ؟ میقادو دیرلر . شبهه سز دخلی وارد . چونکه او غایت مستقیم ، مدبر ، عاقل بر آدم در . بالذات کوروشه مدم ، فقط بویله جمعیتلرده بولوندم . مکتبلرده امتحان زماننده حاضر بولور . برعالی صنف امتحاننده بنده کیتمشدم .

اکمال تحصیل ایتمش برچوق یاریم ساعت قارشوسنده سویلیدی . ملنک کندیسنی اون ایکی سنه تربیه ایدرک ویردیکی معلومات بدی اوله رق عمرینک آخیرینه قدر بتون موجودیتیه ملته خدمت ایده جکنی اوقدر مفصل ، اوقدر صمیحی و حرارتلی بر لسان ایله بیان ایتدی که میقادو دایانه مدی ، قالدی ، یانه کتدی ، جیندن ساعتی چیقاروب اوچوجغه ویردی . ایسته بویله تشویق والتفات کورن دیکر طلبه نه لر یاپه ز ، نصل چالیشماز .

بو بویله . سوکرا علمای دینه سنده برشی تجربه ایتدم . اونلرک علمایی بزم بیلدیکن کی دکل ، اونلرده بر طائفه وارکه هیج دیانتله اشتغال ایتمز . نه الهی طایفه ، نه باشقه سی . نظرلرنده یالکز مقدس برذات وارسه اوده میقادودر . اما بر طائفه وارکه اونلر بزم متصفون کی در . اونلره (بابان) دیرلر . کندیلرینه برچوق مریدان و اخوان طویلالمشلر . بونلرک وظیفه سی بعض یرلرده هیج قاین اولفسزین کاملاً ارککلردن برحمله تشکیل ایدرک اوزاده اوطورورلر . بورایه (داسان) دیرلر . خریستیانلرک « مناستر » دینکلری کی برشی . بونلر رجال روحانی در . بونلرک وظیفه سی بتون عمرلرینی اوراده کچیرمک . بورادن نوبت نوبت یکر میسی بر طرفه ، اونی بر طرفه سوق اولنورلر ، اونلر کوی کوی کرلر . اهالی به اخلاق ملیه یه دائر وعظ و تلفینانده بولور . زمانه کوره نه لازمه اونی سویلرلر . بونلرک بتون وظیفه لری بو . هم کرلر . هم پارده بولارلر . آدملر یشدیرلر . دائماً سوقیات دوام ایدر . مثلاً اوچبوزکشی بر طرفه کیدر ، برآی دولاشیر ، اونلر کلیر ، سوکرا باشقه اوچبوز ادم تکرار کیدر . الی بومناهدا بومنونال اوزره دیانت اکلانفده .

دیانتدن اکلانه جق شیلر : سرقت حرام در ؛ ذی روحی قتل حرامدر ؛ مسکرات قطعاً حرام در ؛ یالان قطعاً حرام در ؛ عالمی آلداتق ، قاندرمق حرامدر ؛ کسیدن چکامک قطعاً جائز دکل .

سوکرا نسایله معاشرتک وقتنتی تعیین ایتشلر . بوغریب شی در . ژاپونیا ده قادینلر عمومیتله تشرین اوله طوغورورلر . تشرین اول کلدی می طوغوره جق بتون ژاپون قادینلری طوغورمغه باشلار ، ارن بش ، یکر می کون ، نهایت بر ای ظرفنده چوققلر هپ دنیا به کلیر . چونکه قیشین مشغولیت یوق ، قادینلر استراحتله چوققلرینه یاقه بیلیرلر ؛ بش آلتی آی ظرفنده چوققلر ایچه کلیدیر . ایلک بهار کلنجه ینه قوجه سیله برابر قادین ترلاده چالشییر . بو ، خارق العاده برشی در . هیج بر مملکتده بو یوقدر .

فعالیت ، چالشمق ژاپونلره مخصوص . ارکک ، قادین کافه سی چالشییر . مزروعات اوقدر چوق که ارض اللهیدن زرع اولنماش برقاریش بر یوق . طاغلری مریدون مریدون یامشیر ، اکمشلر ؛ دکزلری طولودورمشلر ، ترلالر وجوده کتیرمشلر ؛ قابل زراعت اولمایان یرلری تربیه ایدرک زراعته صالح برحاله قومیشلر . طوبراق اوقدر ازدرکه ۵۱ میلیون اهالی ایچون مساعده کلیور . هر سنه بشبوز بیک آدم آرقده در . اگر محاربه ایدرده بر میلیون ادم ضایع ایدرسه بر قاج سنه ده اکاله موفق اولورلر .

بونک ایچون روسلره محاربه به مجبور اولیورلر که اوجزیره ده قالسه لرکنه . میه جکار . اوقدر میلیون اهالی بی اوکوچک جزیره بسایه من . بونک ایچون

بویله برزمانده ایدی که حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم افندمض مجرد لطف الهی اوله رق انسانره بعث پیورلدی. بتون اوقبائی وحشتدن قورتاردی. اونلره حسن اخلاق تعلیم ایتدی. . . بهیمیتدن قورتاره رق کرچکدن انسان کامل ایتدی. بتون عالمه نمونه امتثال اولدی .

او وقتدن بری مدنیت هریرده تعالی به باشلادی . بتون کائناته درس مدنیت ویرن اسلام در. اوندن اول بتون دنیا وحشت ایچنده ایدی. اومدنیت، اوتعالی اسلامک تعلیم ایتدیکی حسن اخلاق سایه سنده ایدی .

وا اسفا که بو چوق دوام ایتدی . خلفای راشدین زمانیه برابر افول ایدر حکمنده اولدی . ظلم ، استبداد یاواش یاواش پارلامغه باشلادی ؛ کتدکجه آرتدی ، بتون ملوک اسلامیه ظلمه اولدی ، غدار اولدی ، جبار اولدی . دین نامنه ایتدکلی ظلم ، یا ایتدکلی حقارت قالمادی . عالم اسلامی پریشان ایتدیلر . سوکرا دیگر اقوامی ده اسلامدن تغیر ایتدیلر .

آنک ایچون عدداً چوغالده ایسه ده موجودیتیزی حس ایتدیره مدک . واقعا هندده ، چینده عدداً تکثرا ایتدک ، عددض اوچوزمیلونه بالغ اولدی . اما هیچ بریرده موجودیتیزی کوسترمک . سببی ، ملوک اسلامیه تک اوشاهراه حقیقتدن نکول ایتش اولمیری ایدی .

آره صره بعض علمای دین ظهور ایتدی ، مقابله ایلدیلر ؛ چه فائده که کونولر غالب اولدیغندن غایبه چالدیلر . اوزوالدیلری محو ایتدیلر . مساعیلری نمره سز قالدی . یعنی اسلامی حال اصلینده ارجاع قابل اولمندی .

اونلر ، او علمای حقیقت قرآن دن ، عدالتدن ، بحث ایدیورلردی . باشقه برشی دیمیورلردی . فقط بو ، اوملوکک ، وعونه سنک ایشلرینه کلیوردی . پیچاره لری محو ایلدیلر .

واقعا بونلر آجی در . فقط حقیقت در . بویله اولدی مع التأسف . سوکرا طبیعی هرکس اومنور زمانلری اونوندی . ظالمک ظلمندن هرکس قورقدی . کیمیمی شیخ اولدی ، الله ، الله . . . دیه تکیه لره چکیدی ، کیمیمی ترک دار و دیار ایتدی . نه یا بسونلر ، باشقه چاره یوق . برچوق مرام ، رتب ، مناصب . . . بونلر هپ اونک ایچون ، استبدادی محافظه ایچون احداث اولوندی . فقط کندیسنی بیسن صرد آدملر بوکا نزل ایتدیلر ، چکدیلر ، اعراض ایتدیلر . برر گوشیه چکیلرک الله قارشی وظیفه لرینی ایفا ایتدیلر ، دنیادن برربرر کیتدیلر .

فقط اوروپا اوزمانلر وحشتده ایدی ، هنوز ترقی اتمه شدی . هر نه قدر عالم اسلام ظلمه ، اعتسافه دوچار اولدیه ده ؛ اغیارک عالم اسلامی استیلا تهلیکه سی یوقدی . چونکه ترقی اتمه مشلر ، آرده مناسبت ده یوقدی . وسائط نقلیه مفقود ، کیدوب کله یوق . حکومت اسلامیه ایله اوروپا عالمی اختلاط ایدیه میور . اوروپا وحشت ایچنده ، نرده قالدی اسلام مملکتلرینی استیلا فکرینی بسلایه بیدسون . آنک ایچون هریرده مسلمان حکومتلری بربرله اوغراشدینی ، یکدیگرینی آزدیکی حالده خارج تجاوز ایدیه میوردی .

لکن سوکرا اوروپا کوزینی آجیدی . اصول مشروطه یی وضع ایتکه باشلادی که اول انکله رده وضع اولوندی . سوکرا دیگر طرفه ده سرایته باشلادی . مع التأسف مسلمان حکومتلر بوندن بر درس عبرت آلمادیلر ، دیمیلرکه : « بوکوزل برشی ، بزم یا په جغمز برشی در . ترقی ایده ایده بونلر نهایت دنیایه حاکم اوله جقلر ، مملکتلریمیزی ضبط ایده جکلر . سوکرا نه دین ، نه ایمان قاله جق . بزده بویله یا په لم . کندی دینلری امر ایتدیکی حالده مجرد سائقه احتیاج ایله بونی یا پدیلر . حالبوکه قرآن ، سنت بونی امر ایدر . بونلردن اول بز بونی یا په لم . ایجاب ایدرسه بز اونلری استیلا ایله لم . . . »

بویله برفکر کلدی . بعض رجال سیاسیه مراه کلش سه ده سویلیه منلردی ، افکارینی خلقه نشر ایدیه منلردی . چونکه سویلینی اولدور پیورلردی . بناء علیه تأثیری اولمایوردی .

سوکرا نهایت بر حاله کلدک که حال مسکنتمیزی ایضاح ایچون لغت بولونماز . کچنده عبدالرشید افندی بو احوالیزی تصویر صدندنه « ازل عباد » دیمش . بزم آرقداشلردن بعضلری ده بوکا متأثر اولمشلر . حتی بونی کفره قدر چیقارمشلر . توبه ، استغفار ایت ، دیمشلر .

مقصد بللی یا : احقر عباد ، اذل عباد دیمک . طوغرو . بوقدر ذلیل ،

بوقدر حقیر باشقه ملت یوقدر . یوقسه رشید افندی بی اتهام ایچون مسئله یی باشقه شکله قویق ، عوامک اوصاف ، اومعصوم ذهنلرینی تردده دوشورمک موافق انصاف دکلدر . عبدالرشید افندی ناشر دین در ، فدا کاردر . عصرلرک یتشدیردیکی نادر وجودلردن در .

مسلمانلری قورتارمق ایچون حیانی وقف ایتش ، مسلمانلری اویاندیرمق ایچون جانی فدا ایتش . بتون جهان اسلامی دولاشمش . پک چوق یرلرده انتباهلر حصولنه موفق اولمش . فی سبیل الله مجاهده ایدیور . باشقه مقصدی یوق . رشید افندی تک حسن نیتی بتون عالم اسلامجه معروف .

ژاپونیا ده ، چینده ، هندستانده ، مکه ده ، مدینه ده بتون علمای اسلام کندیسنه حرمت ایتدی . خدمتی تقدیر ایتدی . موفقیتنه غبطه لر ایتدیلر . بوذاتک فدا کارلغی بتون اکابرمت تسلیم ایتدی . عالم اسلام حقنده ویزدیکی معلوماتی بتون ارباب بصیرت نظر امعانه آلیور .

مسلمانلری بو خالدن قورتارمق ایچون چاره لر تحریسه باشلانیدی . بو ذاتک بر غرضی یوق . نه یاره بیلیر ، نه رتبه ، نه نشان ، دنیا تک پاره سنی ویرسه ک اکلماز . اویله فدا کار بر ذات بو . « بوراده اوطور ، کتمه » دیمسه کده ینه کیده جک . عالم اسلامده کزمدیکی شهر ، کیتمدیکی قصبه قالمش . انصاف ایتلی ، حقیقی سویلی . هیچ بویله فدا کار بر ذاتک سوء نیتی اولورمی ؟ عالم اسلامک فلاکتی ، مصائبی ؛ اجنبیلر انده اسارت ومحکومیتینی تعبیر ایدرکن « ازل عباد » دیمش . عبرت آلمالی ، متنبه اولمالی ، حقیقه احقر عباد دکلی بز ؟ ایشته بزی تذلیل ایدیورلر . هانی سوزینی یوروتور شانلی بر اسلام حکومتی ؟ ایشته ایران ، ایشته هندستان ، ایشته جزائر ، ایشته فاس . . . هپسنی آزییورلر ، هپسنی ظلم واسارت التنده ایگله تیورلر . حاللاری پریشان ، استقبالی مظلوم . فریاد ایدیورلر . کوش حمیلر مراه واصل اولماز . تخلیص نفس ایله مشغولر ، جهانی کورمکه وقتمز یوق . حضرت فاروق زماننده اسلامک شوکتی نه ایدی ؟ شیمیدیکی حالی نه در ؟ انصاف ایدرک دوشونملی . حیا حلیه ایماندندر ، حقیقی اعتراف ایتلی .

« الاسلام یعلو ولا یعلی علیه » . . . اوت ، بونده شبهه یوق . لکن اوعلویت معنویه در . علویت معنویه علویت مادیه ایله متجلی اوله بیلیر . حد ذاتنده علویت وار ؛ فقط مظهری ، محل ظهوری یوق . انکچون بزی بتون عالم تحقیر ایدیور .

یعنی مقصدی مسلمانلر آلچق در ، ذنی در دیمک دکل . مسلمانلر ، سائرلردن البت عالی در . موحد ایله مشرک مساوی اولورمی ؟ دیانت اسلامیه ، دیانت حقه در . (ان الدین عندالله الاسلام) . فقط بو علویت بوکون یالکز معنویاتده قالمشدر . حالبوکه مادیاتده اولمازسه هیچ حکمی یوق . مادیاتسز معنویاتک حکمی قالماز . دلیل : (واعدوا لهم ما استطعتم من قوه ترهبون به عدوا الله وعدوکم) الله دیبورکه : سز محاربه ایچون قوت حاضر لایک ، که اونکله الله ورسولنک دشمنلرینی قورقوتورسکز . ایشته بو ، قوه مادیه در . اولمازسه اوعلویت معنویه تظاهر ایدیه بیلیرمی ؟ یالکز علویت معنویه اولوبده علویت مادیه ده اولمازسه نه حکمی اولور ؟ مملکتلری اجانب استیلا ایدر ، بر بطن کچنجه مسلمان قالماز .

ایشته مادیاتده اولورسه اوزمان اسلامک علویتی تظاهر ایدر ، اقوام اسلامک شان وشوکتی جهانی طوتار . یوقسه دیانتی سوء تفسیر ایتمه ملی در . قوه مادیه اولمازسه انسان یرینه بیله بز قویمازلر . ایچمزه احتمال که اولیاءالله ده وار ؛ فقط هانی طویلری ، هانی توفکاری ؟ . حضرت پیغمبر محاربه یه نه ایله کیدردی ؟ جهاد معنوی باشقه ، جهاد مادی باشقه .

بز یو حاله کتیرن هپ جهالت در ؛ ظلملر ، غدرلر ، اعتسافلر ، حقارتلر ، اسارتلر . . . باشقه برشی دکل . باشده بر حکومت وار ، اللهمک غضبی .

— سز قازانک بن یهم ، عونمه ویرهیم ، دیور ، قارشمایک . قاریشیرسه کز دکزه آتارم . . .

بیکلرجه آدم محو ایتدی . بیکلرجه خانمان سوندوردی . نهایت غیره الله جوش وخروشه کلدی . بر طائفه ظهور ایدرک بو استبدادی

کفره قدر و اریر . سن شونی یا باؤسک ، سن نماز قیلمازسک ... دیه جک اولورسه ک مثلا اوج وقتی قیلارسه او وقت هیچ ده قیلماز . انسان بویله در . بونلر تجربه ایدیلش شیلردر . نصیحتی اویله یا پملی که او آدم ایچندن کندنی کندیسنی مؤاخذه ایتملی .

ایشته پیغمبرک مسالکی بو ایدی . نصیحتلری بو یوله ایدی . یوقسه تحقیره قالدیشیلرسه او ده فنا اولور .

نه حاجت ! قرآن میدانده در . (ادع الی سبیل ربک بالحکمة والموعظة الحسنة و جادلهم بالتي هي احسن) دیور ، که سن بونلری حکمتله ، موعظة حسنه الله ، مباحثه مستحسنه ایله طوغری یوله دعوت ایدرک غلظت ، شدت کوسترمه . (وان کنت فظاً غلیظ القلب لانفضوا من حولک ...) اگر سنک قلبک غلیظ اولسه بیدی اطرافکندن طاغیلیر کیدرلردی . یعنی علما قطعاً غلیظ اولماملی . چونکه علما ورثة انبیادر .

ایشته بویله هر صنف کندنی حصه سنه دوشن وظیفه بی ایفا ایدرسه او ملنک ترقی ایده جکی شبهه سزدر .

ان شاء الله بوندن سوکرا بویله یا پم . چونکه آرتق بر مانع قالمشدر . بزم ایچون لازم اولان ، لایق اولان بودر : ال برلکیله چالیشمق ، دینگری ، موجودیتگری اعلا ایتک ... [آلفیشلر]

آمریقاده اسلام

— ۲ —

دور سابق ده پک جوق اسلاملردن بحث ایدیلدی . ژاپونیا ده بیه دهشتله اسلامیت ایلریله یور دینلیدی . بونلرک نو کون نه قدر بوش سوزلر اولدینی آکلاشیلور . آمریقاده اسلامیت ایلریله یور ، دورلور دورلو اسمده اسلام جمعیتلری تشکیل ایتدی ... شایعه لریده اطرافه یاییلمشدی . اسلاملر ، آمریقا کی ترقینک بوتون شععه لرینه مظهر بر مملکتده اسلامیتک توسع و ترقیسنی آلفیشلایورلردی . بو ، آلفیشلانه جق ، افتخار ایدیله جک بر مسئله ایدی . فقط حقیقت اولماسی ده تأسف ایدیله جک بر مسئله دکلیدر ؟

اسکی غزته لر « محمد علی کساندر روسیل وه » اسمنده بر مسلماندن بحث ایتشلردی . احتمال خاطر لره کلیر . محمد علی کساندر روسیل وه ب سیاحه مسلمانه بکزر ساکن یر آدمدر . فقط عبدالحمید مسلمانان دیر . عبدالحمید کیم بیلیر هانکی فکرینک اسیری اوله رق « آمریقاده اسلامیت » سوزینک دورانی ایسته مش و او اننده میستر علی کساندر روسیل وه ب تصادفی اوله رق عبدالحمیده مراجعت ایتش ؛ عبدالحمید روسیل وه به معاش و پاره ویرمش ، وعد ایتش ؛ اورته به بر آمریقا اسلامیتی سوزیدر چیقمش ... ایشته آمریقاده کی اسلامیت شایعه سی بوندن عبارتدر . حقیقت حالده بو کون آمریقاده هیچ بر تام مسلمان آمریقالی یوقدر . یالکیز کچن دفعه ده یازدمدی ، اسلامیت ایله پروتستانان آرهنده بولنان بهائیلک واردر که اونلرده کندیلرینه « بنده محمدانم » دیرلر و اسلاملره حرمت ایدرلر .

« مسلم وورلد » اسمنده نیورقده بر جمعیتک وجودی یوقدر ، بو کی شایعه لرده عبدالحمید دورینک بی اساس طائلی حوادتلریدر . مع مافیله آمریقا اخلاقی بیانلر ، و کچن مکتوبمه یازدیغم خصوصاتی نظر دفته آلانلر آمریقاده اسلامیتک پک قولای قبول ایدیله جکنی

بیقدی ، بو دیوی ، بو استبداد دیوینی یره چاریدی ، محو ایتدی . اسلامیتی حال اصنیسنه ارجاع ایتدی . عدالت ، مساوات تأسس ایتدی . شیمدی بتون بتون موانع زائل اولمشدر .

یالکیز بر شی وار ، اوده سبی و غیرت در . اگر بوندن سوکرا ده چالیشوب تعالی ایدرک علویت اسلامیه بی بتون عالمه کوستره مرسه ک دنیوی ، اخروی مسئول ...

— نه یوله چالیشم ؟ ...

چالیشمه نیک بر جوق یولاری وار . خلاصه سی مادی و معنوی ترقی در . مادی چالیشوب علوم و صنایعی ایلریتملی . ترقینک ایشته توقف ایتدی کی شی بودر . بونکله ترقی حاصل اولور . برملنک علمی ، صنعتی اولمازسه اوملت ترقی ایتمز .

ایشته بو ترقی مادی بر ترقی در . فقط طبیعی بز بونی یا پمیا جغز . چونکه انسانلر هپ صنعتکار اوله ماز . تقسیم اعمال قاعده سی وار . هر کس طبیعتنه ، استعدادینه کوره برایش یا په جق . تجارت وار ، زراعت وار ، دها سائر ایشلر وار . بونلر هپ تقسیم اولونه جق . مثلا کویلیلر زراعتله اشتغال ایده جک . فقط اونلره امر زراعتی اوکرده جک مکتبلر وار . اورادن چیقانلر اونلره تعلیم ایدر . اونلرک وظیفه سی اودر .

فقط بز علما نه یا په جغز ؟ بزم وظیفه من نه در ؟ بزمده وظیفه من ایشته دیاتی محافظه ، خلقک اخلاقی تهذیب چالیشمق ، یعنی تعلیم اخلاق ، تعالیم احکام ایتک .

اخلاق اولمازسه بر ملت ترقی ایده من . ایته بیه آرزمانده محو اولور . اخلاقسز ترقی تملسز بنایه بکزر . اخلاق محافظه ایده جک ده علمادر ، یعنی بزم . خلقک دیانتنی اوکرده جک ، یعنی نه کبی اخلاق ایله متخلق اولق لازم کله جکنی بز اوکرده جکیز . ایشته بز بونی یا په جغز .

اگر هم اخلاق ، هم صنایع ترقی ایدرسه اوملتک ترقی ایده جکی شبهه سزدر . لکن یالکیز اخلاق اولورده علم ، صنعت ، تجارت هیچ اولمازسه ؛ بو حالده ده ینه ترقی اولماز . هیمز صوفی اولدق ، تسبیحلی آلدق ، کناره چکلدک ... اولورمی بو ؟ کیم ایشلیه جک ، کیم آلات و ادوات ، کیم طوب توفک یا په جق ؟ ملتی محافظه ایده جک ، اردو ، دونانما یوق . مثلا او توز میلیون خوجه وار . نه یا په بیلیر ؟ طبیعی هیچ بر شی یا په ماز . دیمک یالکیز بو جهت کافی دکل . یالکیز معنویاتله دینی محافظه قابل دکل . چونکه معاذ الله دشمنلر کله جکلر ، استیلا ایده جکلر . ایکنجی بطنده اسلاملر محو اولوب کیده جک ...

اونک ایچون اولو اخلاق اولمی ، سوکرا ده قوه مادیه بولونمی . ایکیسی برابر کیدرسه ، ژاپونلر کی اولورسه او وقت آرز زمان ایچنده اورویایی تیره دیرز . ژاپونلرک ترقی ایتسک سبی ، اونلر مادیات ایله معنویاتی نظراعتباره آلمشدر ، اونک ایچون ایلریله مشلر ؛ اگر بویله اولمازسه ترقی ممکن دکلدر .

بو کون اورویا ده بعض یرلر وار که یالکیز بری وار . انکلزده ایکیسی ده وار : اخلاق ده وار ، مادیات ده وار . فقط فرانسه ده اخلاق بوزولش . بویله کیدرسه یاریم عصر سوکرا اخلاق نامنه بر شی قالماز . بلکه بز کورمه یز . فقط کنجلمن کوره جک . بو اخلاقسزاق یاریم عصر سوکرا فرانسه بی بتره جک . قور تولوش یوقدر . اوله ماز . تاریخ بو حقیقتی کوه ترمشدر . هر هانکی ملت اخلاقی بوزولش سه اوملت محو اولمشدر . مابه الفیام اخلاقدر . ایشته بو وظیفه بی ده بز علما ایفا ایده جکیز . بز نمونه امتثال اوله جغز . بویالکیز قولاً اولماز ؛ هم قولاً هم ده فعلاً تعلیم ایده جکیز . بزم وظیفه من بودر . خود بینلکی قالدیرمی ، مثلا حسن اخلاقدن بریسی متواضع اولق در ، کندینی محو ایتک ، یعنی کندیسنی هر کسدن اشانگی کورمک در . انایت دعوا سندن واز کچمی . اوته کنی تعیب ، بریکنی تحقیر ایتک ... کندیسنده وارلق حس ایتهدن ایلری کلیر . دیمک که کندیسنده بر علویت ، بر بیوکلک حس ایدیر ؛ بناء علیه باشقه سی بیلمیور ... ایشته بو ، اخلاق سیئه نیک برنجیسی در . بر کره بوندن واز کچمی .

خود بینلکله ایش اولماز . مثلاً باقدک که بر آدم حد ذاتنده فاسقدر ، فاجر در ؛ او آدمی ذم و تقبیح ایتهملی . چونکه هر کسک عزت نفسی وار ؛ حد تنبیر ؛ کندیسنده اوج سوء اخلاق وارسه آلتی اولور . حتی معاذ الله ده قیزارسه